

လွင်းထတ်းတူရ်း ငဝ်းရှာဂ်းမေ့းခွါမ်းတံး

Dr. ထံးသင်,ဗေမ, တျးရုင်း

ထုတ်,ကွက်,မုးခင်း ဗိုခ်လိဂ်းခူခ်.ခွါ. ပါင်ဂုမ်ခွခ်,ဗရီခ်.လိဂ်းလူင် ပွဂ်းဂမ်း(4)

ရွင်းဂျိခ်းတေ့,ယာခ်,၊ ဝိင်းတုးလူင်,

27-30 Dec, 2016 (ပိတံး မိုင်းရှပ်. - 2111)

ခေးဂွမ်းခိုင်ခေးခေခေ. ငဝ်းဂှ်းမခင်းပီခင်ဂွမ်းတီးဂှ်. ဂွမ်းမခင်းဂှ်. ကခင်ဝုးခေခေ. လှိုင်, လီ;ထတ်းတူလှ်းလီလီယဝ်.။ မင်ပွဂ်းမုး ဂှ်းဂံ.ထင်,ဝုးပီခင်ဂွမ်းပိုခင်းဂှ်းခေ. ယု,ပေလှ်.တိုင်းခေသေ ပွံ,ဗရုပီတ်း။ သမ်.ဂှ်းကွဂ်,မုး။ ကမ်,ခေခေဂေး ဂှ်,ကပ်ဂွမ်းလှိုင်ပီခင်ပီ;ခေခေ.လှိုင်.ခိုင်းတီးတီးခေခေ. မုးလှ်.။ ဂှ်းခေးကမ်,ပီ,မိုတ်းဂှ်းလး; ကပ်လတ်းတေး,ခေခေခေ. ကမ်,ပွင်,ခေခေဂေးမီးယဝ်.။

ပေးဝုးမီးသိုင်ကွဂ်,ဂွမ်းတီးသေ မခင်းသမ်.ကမ်,ကွဂ်,မိုခင်လံးလှိုင်.ခေခေ,တီးလး; ကပ်ဂှ်,လံး ပီခင်သိုင်မခင်း။ ယဝ်.ဂေး ပေးထတ်းတူလှ်းတူလှ်းခေခေ. ပွဂ်းတူင်ခေ သမ်.ကမ်,မီးတီးပွင်,ဗရု, မခင်းခေ လံးဝုးခေးဂွမ်းခေခေ. ငဝ်းမခင်းပီခင်ဂွမ်းတီးယဝ်.။

မိုခင်လှိုင်.ခေခေ,-

ယုင်;ယာင်;သခင်ခတ်း - **ရုန်းရင်းဆန်ခတ်**

ခင်းငမ်း - **နိုင်ငံ**

ခေးဂွမ်းမင်ကခင်သမ်. သိုင်ကွဂ်,မခင်းမိုခင်ဝံ.ဝံ.ဝံ. တင်းဂွမ်းမခင်းသေ တီးပွင်,ဂွမ်းတီးကမ်, မီးလှိုင် လံးဝုးငဝ်းမခင်းပီခင်ဂွမ်းမခင်းယဝ်.။

မိုခင်လှိုင်.ခေခေ,-

ကပိခင်း - **စက်ဘီး**
သိန်းလိန်း - **ဆေးလိပ်**

ခေးဂွမ်းတီးလး;ခေးဂွမ်းမခင်း; လံးလှိုင်ခေခေ,ခေခေ. မီးဝံ.သွင်လံးယဝ်.။

- (1)ကိုင်ခိုင်ခေးဂွမ်းလတ်း;
- (2)ကိုင်ခိုင်တူင်လိန်းတံမ်း; လှိုင်ခေခေ.။

ကိုင်ခိုင်ခေးဂွမ်းလတ်း;

ကိုင်ခိုင်ခေးဂွမ်းလတ်းသေလံးလှိုင်ခေခေ,ခေခေ. ပေးထတ်းတူလှ်းလး; မီးသိုင်ကွဂ်,တီးသေ လှိုင်ခေခေ,သိုင်ကွဂ်,တီးခေခေ. မခင်းသမ်. ကမ်,ကွဂ်,လံး။ ဂွမ်းခေခေ ကပ်ဂှ်,လံးပီခင်သိုင်ခေခေ လံး ဝုးငဝ်းမခင်းပီခင်ခေးဂွမ်းတီးယဝ်.။ မိုခင်လှိုင်.ခေခေ, - သိုင်'ကိုင်'(ခိုင်)ခေ. တီးဂှ်းမီးသေ မခင်းသမ်. ကမ်,မီး။ ဂွမ်းပိုင်းခေခေ ခပ်ကပ်ဂှ်,လံးပီခင်သိုင်ခေခေ (ဂို)ခေခေ.။ မိုခင်ခေခေ,-

မိုင်း - **မျိုး**
ခေခေခိုင် - **နောင်ချို**
ခိုင်;(ခိုင်,) - **ကျို**

ဇနီး(ပိတ်း) - ဖြူ(ပစ်)

လျးသိတ်း - လားရှိုး

ဂတ်းဂိတ် - ခတ်ချို

သိတ်တီး(ဂိတ်း)ခေခေ. သိတ်မခေ; ဂတ်းမိးလ; ခတ်ဂတ်းဂွတ်း,ဂွတ်း,သိတ်()ခေယတ်.။ မိုခေခေ,-

ပိတ်း - ပစ်

လိတ်း - စစ်

ဂတ်းလိတ်း - အစစ်

လိတ်းလိတ်း - စစ်စစ်

ဂိတ်ခေခိတ်တူတ်လိတ်းတိတ်း

ဂိတ်ခေခိတ်တူတ်လိတ်းတိတ်းသေ ဂွတ်းလီးဂွတ်း,ခေခေ. ဂွတ်းယတ်းမုးခေယတ်.။ တေလီးဝုး လိတ်းမိုတ်း
လိတ်းတီးပခေခေ, လိတ်းသိတ်တိတ်းခေ. တတ်းပိတ်း,မိးခေခေ.။ ဂွတ်းပိုတ်းခေခေပေးဂတ်းတတ်းလိတ်းတီးဂတ်း,လီး
တိတ်းလိတ်းလူတ်ခေခေ. တိတ်းသေ တိတ်းခေခိတ်ဂတ်းဂွတ်း,တူတ်လိတ်းခေ ခိတ်းတေလီးဂွတ်းငါးယတ်.။

ပေးပိတ်းသိတ်လိတ်းတီး ဂိတ်,ခိတ်း()ခေ ဂွတ်းမခေ;ခတ် ဂတ်းဂွတ်း,ဂိတ်းပိတ်းသိတ်မခေ; **နောက်**
ထိုးပင့် (ဲ) ယတ်.။

မိုတ်းထိုတ်.ခေခေ,-

သီး(သီး) - သဲ

ဇနီးထီး(ဇနီးထီး) - မိုးစဲ

တီးပိတ်း(တီးပိတ်း) - တဲထား

မိုတ်းခေ(မိုတ်းခေ) - မိုးနဲ

မိုတ်းပိတ်း(မိုတ်းပိတ်း) - မိုးမြဲ

တုဇနီး(တုဇနီး) - တာပုလဲ

ခေ;ဂွတ်းမတ်ထိုတ်းသမ်. လီးတိတ်းဇနီး,တီး တတ်းဇနီး,မခေ; မိုတ်းခေခေသေ သမ်.လူဂွတ်း,သိတ်ဇနီး
သိတ်မခေ;ယတ်.။

မိူၼ်ထီၼ်.ခၼ်,-

- ခိၼ်(ခိၼ်း) - ခိၼ်
- မိၼ်(မိၼ်း) - မိၼ်
- သိၼ်/စွတ်/(သိၼ်း/စွတ်း)- ဆိၼ်/ရောက်
- ခိၼ်(ခိၼ်း) - ခိၼ်
- တိၼ်း(တိၼ်း) - တိၼ်
- ဂၼ်းလွတ်(ဂၼ်းလွတ်း) - ကၼ်းလွတ်
- သၼ်လၼ်း(သၼ်းလၼ်း) - ရှၼ်းလၼ်း
- ရှၼ်းလၼ်း(ရှၼ်းလၼ်း) - ဟၼ်းလၼ်း(ပြၼ်)
- လၼ်း/ခိၼ်(လၼ်း/ခိၼ်,) - လၼ်း/စၼ်

မိူၼ်ထီၼ်.ခၼ်,-

- သိၼ်းတိၼ်း/ထီၼ်း,ပုၼ် တိၼ်ပံ့အကျ သိၼ်းတိၼ်းပုၼ်,
- ခိၼ်း; ခရိၼ် ခယီၼ်,
- သိၼ်, ဆိၼ် သီၼ်,
- ပူးပဝ်း; ပူးပေါ်း; ပွၼ်း
- တိၼ်းခိၼ်း; ထီၼ်းခိၼ်း; ထီၼ်းခိၼ်း;

ခၼ်းဂၼ်းဂၼ်းခိၼ်းခိၼ်း; နီၼ်ဂၼ်းခိၼ်းတၼ်း,ခိၼ်းခိၼ်း. ရွၼ်းပုၼ်,လွမ်းခိၼ်းခိၼ်းသေ ကၼ်းကၼ်းလွၼ်းတၼ်းသေ ကၼ်းကၼ်းထီၼ်းခိၼ်းယဝ်.။ မိူၼ်ထီၼ်.ခၼ်,လွၼ်းရှီၼ်းခိၼ်းခိၼ်း. တိၼ်းရှၼ်းမၼ်းကွၼ်းတၼ်းသေ ကၼ်းမၼ်းခိၼ်းခိၼ်းမၼ်း,မၼ်းယဝ်.။ ရွၼ်းပိၼ်းခိၼ်း ခၼ်းဂၼ်းကၼ်းဂၼ်းဂၼ်း,လူၼ်းလွၼ်းရှီၼ်းခိၼ်းခိၼ်း. မၼ်းခိၼ်း ထီၼ်းခိၼ်းခိၼ်းခိၼ်းတိၼ်းလူၼ်းယဝ်.။

မိူၼ်ထီၼ်.ခၼ်,-

- တူခင်းခပ်; - ကောက်ပင်
- သွမ်းခရ; - ကောက်စိုက်
- ပတ်,ခပ်; - ကောက်ရိတ်
- ခပ်;လပ်. - ကောက်စော
- ခပ်;ခပ် - ကောက်ညှင်း

ခပ်;ခပ်. ခပ်တေကွတ်,သီင်ခပ်ဝု; (ကောက်) ခပ်ယပ်.။

မိုင်းပခပ်လပ်;ဟု.ခပ်ခပ်.ဂေ; ဂွပ်;ခပ်လံ;ဂပ်;ဂံ,ဂခပ် တင်းခပ်ရှေ့ခမ်းမခပ်;လ; ချေးဂွမ်း
ကခပ်လှ်.တိုင်းခင်းရှေ့ခပ်ခပ်. ဂမ်းပု;ခမ် ပီခပ်ဂွမ်းမခပ်;ယီခင်း ကမ်,ခပ်ခပ် လေးဂွမ်းမခပ်;ဝံ.ယပ်.။

မိုခပ်လှိုင်.ခပ်,-

- လပ်;ဟု. - တေ,ပီခပ်လပ်;
- ခပ်;လပ်;ဟု. - ခပ်;တေ,

မိုင်းဂွခပ်,ခပ်ခပ်. တံးဂွင်း ကမ်,လှ်.လေး.ဝှ်.။ လှ်.ဝှ်.တင်,သေဂု.ခံဂုခပ်,ယပ်.။ လေး.ဝှ်.ခပ်.
လှ်.တီ;မခပ်;သေ မိုင်းခပ်;တီ;မိုင်းတံးလ; ချေးဂွမ်းကခပ်လှ်.တိုင်းတီ;လေး.ဝှ်.ခပ်ခပ်. ဂမ်းပု;ခမ်
ပီခပ်ဂွမ်းမခပ်;ယီခင်းယပ်.။

မိုခပ်လှိုင်.ခပ်,-

လေး.တခပ်,၊ လေး.ထွဂ်;၊ သွင်,ပခင်းကိင်,၊ တပှ်.လီ;၊ ဟယ်ခပ်,တိုင်,၊ ပွင်းလေး. လှိုင်.ခပ်.။

ချေးဂွမ်းတံး မင်လှိုင်.ကခပ်မခပ်;ခပ် ဂု,ပီခပ်,ဂိုတ်.သီင်ခပ်ခပ်ခပ်. သမ်.မီးတီ;ပွင်,ဂွမ်းခပ်လ; ကပ်ကုမ်ကုခပ်ဂု, ချေးဂွမ်းတံးဂွင်းရှေ့မီးယပ်.။ ဂမ်းပု;ခမ် ကခပ်ပီခပ်လှိုင်;ဝိုင်းလှိုင်;ဝါခပ်;ခပ်ခပ်.။

မိုခပ်လှိုင်.ခပ်,-

- ဂတ်,လေး. - ကလော
- ပင်တရ - ပင်းတယ
- ဂတ်,လင်းဂွံး - ကုလားကွဲ

ရှုပ်ရှိုက်; - ဂုတ်ထိပ်

ခြူးတိုက်.ခမ်. - တဲနန်းဘုရား

လွဲကမ်းငိုခမ်း - စင်းငိုက်တောင်

ထိုင်းဝါခမ်း၊ ထိုင်းဝိုင်းထိုင်းကမ်းယိုခမ်းခမ်. ရှုပ်;ပီခပ်ပိုခမ်းမိုင်းခလး; ရှင်,လီလံ;သေ့.ရှုခိုခမ်းသေ တီမ်းတင်,ပိုခမ်ဝံ.ယူ,ယဝ်.။

ရှုပ်;ပိုင်း; ကမ်း,ဗွဲ;ယိုင်း;ထွမ်းပိုခမ်းခလး; ချေးရှမ်းတီးရှင်း ကမ်းရှိုခမ်းကွက်,မို,ရှေးမီးယဝ်.။ မိုင်း; ပီ,ရှိုတ်းကွက်,မို,ခခမ်. ခင်းချေးရှမ်းတီးမိုင်းရှင်, ရှင်းမီးကမ်း,မီးကမ်းဝဲ;ခခမ်. လှုပ်,လံ;သေ့.ရှုတူလှ်း ခင်းလိက်;လှုပ်ယဝ်.။ ပေးကမ်း,မေ့လှူရှေး; လှုပ်,ရှုရှေး.မေ့လှူမခမ်းသေလှူခခမ်. မိုင်း;ပီခပ်လှုပ်လိက်;လှုပ် ခခမ်. လှုပ်,လံ;ထွမ်း,ကပ်ယူ,ယဝ်.။

ရှုပ်;ကမ်း,ဗွဲ;ဝဲ;ထွမ်းရှမ်းမခမ်းခလး; ချေးရှမ်းကမ်းပီခပ်,ရှိုတ်းကွက်,မို,ရှေးမီးမေးယဝ်.။ ရွဲ;ခချေ,သမ်. ပီခပ်,ကပ်တီးပွင်,ရှမ်းမခမ်းရှုလှ်းခလး; မိုခမ်ကမ်းခိုခမ်းသေ့.တီးရှမ်းပိုခမ်းခခမ်.ရှုလှ်းယဝ်.။ မိုခမ်ခခမ်,- ပီးမွခမ်း(အနုပညာ)၊ မွက်,မခမ်းမူလှ်(ရှင်းဆီပန်း)၊ ရူးသီခမ်ဝဲ;(စွယ်စုံ)၊ ထုမ်,ရှူး(စုံညီ) ထိုင်း ခမ်.။

လှုပ်;ထိုင်းခမ်. ပီခပ်ကမ်းမွက်,လာတ်းခခမ် လှုပ်;လံ;ဝဲခမ်.သွခမ်,တူလှ်းခိုခပ်ချေးရှမ်းခိုင်း;ချေး ခခမ်. ပီခပ်ရှမ်းတီးရှိုတ် ပီခပ်ရှမ်းပိုခမ်းရှိုတ်ခခမ်.ယဝ်.။ ပီခပ်ချေးရှမ်းရှင်းယု,ယု,သမ်.ထင်,ဝဲ;ပီခပ်ရှမ်း ပိုခမ်းသေ ပေးကမ်း,ထို.တိုင်းခမ် ရှင်းရွဲ;တေသုမ်း။ ထိုင်းဝါခမ်းထိုင်းဝိုင်းထိုင်းမီးထိုင်းတီးဝံ.ယူ,သေ ရှင်း သမ်.ကမ်း,ရှု.ထိုင်ခလး; ရှု,ထို.ထွမ်းရှမ်းပိုခမ်းထိုင် ပိုခမ်းရှင်းသမ်.တေသုမ်းရှင်,ယဝ်.။